

23. ročník Podzimní plynárenské konference

Praha (11. listopadu 2016) – **Tradiční setkání českých plynárníků – Podzimní plynárenská konference – zavítalo tento týden na západ České republiky (ČR), do Mariánských Lázní. Místem konání již 23. ročníku nejvýznamnější tuzemské akce zaměřené na problematiku plynárenství pořádané Českým plynárenským svazem (ČPS) se ve dnech 7. a 8. listopadu 2016 stal Mramorový sál mariánskolázeňského Společenského domu Casino. Záštitu nad letošním ročníkem Podzimní konference převzala společnost innogy Česká republika a. s.**

V programu konference, které se zúčastnily necelé čtyři stovky odborníků z plynárenství a příbuzných oborů, bylo předneseno 12 odborných přednášek. Vedle nich zazněly příspěvky zástupců města Mariánské Lázně, ministerstev průmyslu a obchodu a životního prostředí, Energetické sekce Hospodářské komory ČR či Technologické platformy Energetická bezpečnost ČR. Jako tradičně také na konferenci vystoupil zástupce Slovenského plynárenského a naftového svazu (SPNZ).

Z odborných přednášek lze uvést úvodní vystoupení **předsedy Rady ČPS Jana Valenty**, který poukázal na to, že plynárenství se o budoucí místo zemního plynu v energetickém mixu musí aktivně starat. Upozornil na to, že na rozdíl od elektroenergetiky, nemusí plynárenství investovat velké prostředky do přechodu na necentrální zdroje. Zemní plyn je do budoucnosti dlouhodobým a dobrým řešením. Přispívají k tomu bezpečné dodávky díky diverzifikaci zdrojů a přepravních cest a kapacitě zásobníků, kvalitní a profesionálně spravovaná infrastruktura, stabilní energetický zdroj s minimálními emisemi, ekonomická efektivita a konkurenceschopnost. Na závěr svého vystoupení představil Jan Valenta webové stránky www.zemniplyn.cz, které provozuje ČPS a které mají za cíl představit výhody zemního plynu ve třech oblastech – vytápění domácností, řešení energetických potřeb obcí a využití zemního plynu jako pohonné hmoty.

Již název prezentace **místopředsedy Rady ČPS Martina Herrmanna** „Budoucnost zemního plynu je

Český plynárenský svaz (ČPS) je nezávislé sdružení firem a odborníků působících v plynárenství a souvisejících oborech. ČPS navázal v roce 1992 na bohatou činnost svých předchůdců, kteří v tehdejší Československu založili již v roce 1919 Československý plynárenský a vodárenský svaz a byli spoluzakladateli Mezinárodní plynárenské unie (IGU) v roce 1931. ČPS v současné době sdružuje 221 odborných sdružení a firem působících v plynárenství a 232 individuálních členů – ve velké většině špičkových plynárenských odborníků.

ohrožena" nastínil zásadní problém – Evropou prochází jako Ariadnina nit antifosilní vlna. Vedle antifosilního zákona, který připravuje MŽP, mohou pozici zemního plynu v ČR dále ohrozit i uvažované zavedení uhlíkové daně a zrušení osvobození zemního plynu pro domácnosti od daně. První dopad této „antiplynové“ vlny již plynárenství zaznamenalo – v rámci navýšení prostředků 1. výzvy kotlíkových dotací o 300 mil. Kč již není možné z tohoto navýšení čerpat prostředky na plynové kotle...

Letošní konference se zúčastnil také **prezident Mezinárodní plynárenské unie (IGU) David C. Carroll**. Své vystoupení nazval „Raising the global voice of gas“. Globální hlas ze strany plynárenství by měl jasně sdělovat, že obor usiluje o zlepšení kvality života tím, že nabízí zemní plyn, který je klíčovým přispěvatelem k udržitelné energetické budoucnosti. Proto je nutné se věnovat oblasti Gas Advocacy.

Tématem vystoupení **Gerta Müller-Syringa z německé společnosti DBI Gas-und Umwelttechnik** byly emise metanu pocházející z plynovodních sítí. V úvodu uvedl dvě důležité hodnoty – energetika se podílí v zemích EU na emisích metanu z 18,9 %, zemní plyn se na emisích metanu z energetiky podílí z 39,2 %. Pro stanovení emisí metanu a tím i uhlíkové stopy jsou nezbytné spolehlivé odhady. Jak uvedl pan Müller-Syring, jsou dnes k dispozici studie o emisích a uhlíkové stopě různé kvality, které zpochybňují vstřícnost zemního plynu k životnímu prostředí. Je proto důležité, aby byla k dispozici přesná data o emisích metanu, např. výsledky ze „Zukunft Erdgas“ ukazují, že ve střeoevropských zemích jsou emise metanu o 39 % nižší v porovnání s hodnotami vypočtenými s využitím modelu Exergia. Zemní plyn je z fosilních zdrojů nejšetrnějším k životnímu prostředí. Plynárenství ale musí tyto výsledky umět prezentovat.

„Kam kráčíš, Evropo, aneb příležitost pro ČR...“ byl název přednáška **Radka Benčíka ze společnosti NET4GAS**. Hlavním cílem Evropy by mělo být dokončení harmonizovaného trhu se zemním plynem. Bohužel, plně implementovaný třetí energetický balíček má asi jen polovina členských států EU. Na trh v ČR budou mít dopady nové projekty, jako např. nový přepravní model Gazpromu, plynovody přivádějící plyn z jihu, nová úloha Baumgartenu či postupná integrace trhů. Důležitou úlohu by měly hrát propoje mezi jednotlivými zeměmi, ale ty by se měly realizovat na základě konkrétních zájmů členských států. V zásobování Evropy bude hrát důležitou roli Rusko, v letošním roce se předpokládá dodávka z Ruska na úrovni 170 mld. m³. Projekt Nord Stream 2 je projekt na základě požadavku trhu.

Budoucností skladování zemního plynu v zásobnících se **zabýval Lubor Veleba, prezident Gas Storage Europe**. I přes současný stav, kdy zásobníky ve většině evropských zemí jsou téměř plné, lze očekávat postupné snižování poptávky po uskladňování plynu. Poptávku po skladovacích službách ovlivňuje řada faktorů – klesající poptávka po plynu,

nekonkurenceschopnost plynu při výrobě elektřiny, snaha obchodníků snížit náklady atd. K tomu ještě přistupuje možnost výhodně nakoupit plyn i v zimním období na spotových trzích. V závěru Lubor Veleba uvedl několik příkladů, jak lze efektivně využít skladovací kapacitu zásobníků, zejména pak v kombinaci s obnovitelnými zdroji (např. zdroj plynu pro provoz plynových elektráren v případě výpadku elektřiny z obnovitelných zdrojů).

Vývoji energetického trhu v ČR se věnoval **Tomáš Varcop z innogy Energie**. Spotřeba zemního plynu klesá, a to i z důvodu jeho vnímání jako paliva produkujícího uhlíkaté emise. Na druhou stranu je ale nutno připomínat, že zemní plyn má obrovský potenciál jak paliva vyrovnávající kolísání dodávek z obnovitelných zdrojů. Postavení plynu na trhu ČR ale může zhoršit daňové zatížení. Podle vysokého scénáře daňového zatížení by mohla díky daním cena komodity vč. DPH stoupnout až o 13 %.

Problematice alternativního využívání plynu se věnoval **Martin Slabý z Pražské plynárenské (PP) Distribuce**, který zastoupil Pavla Janečka z PP. Podle jeho názoru nemusí být vývoj ve využití plynu, a to i přes řadu nepříznivých faktorů, nijak negativní, plyn se může dostat ve větší míře „zpátky do hry“. To však předpokládá, že pro plyn bude plynárenství dělat daleko více než v minulosti, a to zejména v rámci Gas Advocacy. Zemní plyn by již neměl být spojován s tradičními způsoby jeho využití, ale daleko více by měli mít lidé zafixovaný zemní plyn jako efektivní a levné palivo pro pohon vozidel či pro výrobu elektřiny, tepla a chladu. Účastníky konference jistě v této souvislosti v jeho vystoupení zaujala parafráze „větru a slunci poručit neumíme, ale plynu ano“.

Vystoupení **Jana Rumla, výkonného ředitele ČPS**, bylo věnováno využití biometanu. Upozornil na to, že Národní akční plán čistá mobilita se také zabývá rozvojem alternativních zdrojů, jako je také biometan či vodík. Proto se plynárenství musí zabývat i těmito palivy. Bioplyn je dnes využíván hlavně pro výrobu elektřiny, v roce 2015 se bioplyn podílel na výrobě elektřiny v ČR z 3 % a byl v této sféře nejvýznamnějším obnovitelným zdrojem. Bioplyn, resp. biometan, lze využít efektivně i jako příměs do zemního plynu – do konce roku 2016 bude v ČPS dokončena studie proveditelnosti pilotního projektu nástřiku biometanu do plynovodních sítí.

Václav Chrz ze společnosti Chart Ferox se zabýval rozvojem malých a středních technologií zkapalněného zemního plynu (LNG) v Evropě. LNG může být využito nejen jako pohonná hmota, ale uplatnění najde i u těch zákazníků, kteří potřebují plyn pro technologické nebo energetické využití. Důvody pro volbu LNG mohou být např. velká vzdálenost od plynovodní sítě, nerovnoměrná spotřeba či technologie, která nemůže využívat odorizovaný plyn. Hlavním zdrojem LNG je dovoz z terminálů, ale je možné využívat i LNG ze zkapalňovačů vybudovaných na vrtech (pro ČR nejbližší v Polsku) nebo na plynovodech (pro

ČR Rusko, Kaliningradská oblast). Technologie využití LNG pro energetické a dopravní účely je již rozvinutá, pro ČR v návaznosti na direktivu o vybudování infrastruktury pro alternativní paliva je aktuální úkol zajistit průjezdnost ČR pro vozidla na LNG.

Problematice LNG se také věnoval **Igor Brik (jednatel SPOLGAS)**. V rámci žatecké Průmyslové zóny je využíván LNG, v brzké době bude k dispozici i plnicí stanice LNG. Na tuto prezentaci navázal **Martin Kugler, vedoucí odboru projektování, GridServices**, který se věnoval možnostem využití LNG pro náhradní zásobování zemním plynem.

Letošní Podzimní plynárenská konference přinesla řadu námětů, kterým by se české plynárenství mělo nadále věnovat. Z nich asi nejvýznamnějšími jsou nadále zlepšovat komunikaci směrem k veřejnosti o výhodách zemního plynu (Gas Advocacy) a vyvinout úsilí pro prosazení úpravy připravovaného antifosilního zákona, podle které by při omezování využívání fosilních paliv bylo v první řadě přihlíženo na jejich vliv na životní prostředí.

Český plynárenský svaz (ČPS) je nezávislé sdružení firem a odborníků působících v plynárenství a souvisejících oborech. ČPS navázal v roce 1992 na bohatou činnost svých předchůdců, kteří v tehdejší Československu založili již v roce 1919 Československý plynárenský a vodárenský svaz a byli spoluzakladateli Mezinárodní plynárenské unie (IGU) v roce 1931. ČPS v současné době sdružuje 221 odborných sdružení a firem působících v plynárenství a 232 individuálních členů – ve velké většině špičkových plynárenských odborníků.